

Dobbeltutdannelse

Som medlem av Tannlegeforeningen og mangeårig leser av Tidende, registrerer jeg samfunnsodontologenes regelmessige leveranser av forførende karies- og perioepidemiologi, tannlege- og spesialistdemografi samt lignende statistisk snadder. Ikke et vondt ord om det.

Men i all denne tematikken, statistikken og kunnskapsbombardementet, lister jeg meg inn med et spørsmål om dobbeltutdannelse og dobbeltkompetanse.

Kunnskapsdepartementet har innført begrepet dobbeltkompetanse for tannleger som oppnår spesialistkompetanse og doktorgrad. Man gis muligheten til et forkortet utdanningsløp hvis man først er innenfor både klinikk og laboratorium. Jeg har ikke fått med meg om begrepet dobbeltkompetanse er reservert tannleger, eller om begrepet også vil bli innført blant eksempelvis leger med spesialitet og doktorgrad? På den annen side, er vel en som har to utdannelser også dobbeltkompetent?

Spesielt dersom det dreier seg om tannlege med spesialitet i øre-nese-hals, kjevekirurgi, plastikkirurgi etc?

Man kan jo videre forestille seg trippelkompetanse og mer til, men dette blir vel semantisk vrøvl.

Mitt ærend er også dette: Hvor er statistikken og den kvalitative forskning omkring alle de som fullførte tannlegeutdannelsen, og i tillegg valgte et nytt embetsstudium og en annen yrkeskarriere?

De fleste tannleger med dobbeltutdannelse er også leger. Mange tok legeutdannelsen for kanskje å bli kjevekirurg? Nå er jo dette dobbeltkravet for lengst fjernet. Noen få er jurister, sosiologer, psykologer, musikere eller sykepleiere. Hvorfor valgte de å gå et annet løp? Hvorfor var de ikke tilfredse med å være tannlege? Var det verdt det? Hvordan fikk de det til? Angrer de? Råd til andre som vil prøve det samme?

Dette er et lite antall, men hvor mange yrkesaktive er det snakk om? Det fins vel ingen tilgjengelig statistikk over disse?

Man har i noen år hørt og lest om en mulig munnlegetilblivelse. Munnhulemedisinerne er vel så nære den betegnelsen tannleger kan komme. Det er gjort grep i tannlegestudiet som same-

ner tannlege og medisinerstudentene i et tilnærmet felles preklinisk curriculum. Og hva så, tenker jeg? De prekliniske tannlegestudentene er sprenglærde når de settes foran typodonter og acrylater. De kommer til en hverdag hvor det kliniske skjønn etableres mellom leppene og det sted spytsugeren ikke lenger fungerer. Billeddiagnostikken og patologien favner rett nok noe videre, men legeskjønn får ingen næring i den kliniske tannlegeutdannelsen slik den er lagt opp med repetitive øvinger i tann- og periorelaterte prosedyrer.

Så hva tenker man videre? Tannlegeyrket er et praktisk fag, og man kan kanskje etterlyse mer trening i praktiske prosedyrer under studiet, i stedet for å bruke tid på generell anatomi og fysiologi i preklinikken.

Det er ikke fritt for at avmakten tar en når spørsmålet fra tannlegekollegaen med tre år i faget kommer: «Hvordan fjerner man en bracket?»

*Odd Langbach
Spesialtannlege og overlege i gastrokirurgi*

odd_langbach@hotmail.com